

Kansalaisopistopalvelujen järjestäminen Kuopion ja Siilinjärven alueella

Kansalaisopiston rehtori Kirsti Turunen Kuopion kansalaisopisto

Sekä Kuopion että Siilinjärven kuntastrategioihin kuuluu seutuyhteistyön edistäminen. Kansalaisopistojen välillä seutuyhteistyöllä on vuosikymmenten taakse ulottuvat perinteet. Tiukkeneva kuntatalous tuo haasteita monien kunnallisten palvelujen järjestämiseen, myös kansalaisopistopalvelujen osalta oli syytä tarkastella toiminnan yhdistämisen mahdollisuutta. Rehtorit laativat elo-syyskuussa virkatyönään asiasta esiselvityksen. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen lautakunta Kuopiossa ja sivistyslautakunta Siilinjärvellä hyväksyivät lokakuun kokouksissaan tämän esiselvityksen ja nimesivät varsinaisen yhdistymisselvityksen tekemistä varten perustettavaan työryhmään kuntien edustajat.

Selvitystyöryhmä kokoontui marraskuun 2020 ja maaliskuun 2021 aikana neljä kertaa. Työryhmässä on tarkasteltu rehtorien tekemien selvitysten pohjalta yhdistymisen vaikutuksia talous-, henkilöstö- ja asiakasnäkökulmista. Yhdistymisestä on molempien opistojen päätoiminen henkilöstö saanut lausua mielipiteensä. Lisäksi Siilinjärvellä on järjestetty kuntalaisten kuulemistilaisuus verkossa 13.4.2021.

Useat tekijät puoltavat kansalaisopistojen yhdistämistä. Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat yhteisen työssäkäyntialueen, mikä tekee henkilöstön ja kuntalaisten liikkumisesta luontevaa. Kansalaisopistopalvelujen järjestäminen yhtenä opistona toisi alueellisia hyötyjä.

Taloudellinen näkökulma: yhdessä suurempi volyymi valtionosuustuntien suhteen mahdollistaa paremmin liikkuvan osuuden kautta jaettavien tuntien saamisen alueellemme sekä tuo vahvemman roolin hankehauissa valtakunnallisesti. Esiselvityksen mukaan käyttötaloudessa mahdollisesti säästävät eurot olisivat kohtuullisen pieniä, mutta toki mahdollisia.

Laadullinen näkökulma: iso opisto on houkuttelevampi työpaikka, joka helpottaa tulevien vuosien rekrytointeja. Henkilöstösuunnittelun osalta etuna nähdään myös joustavampi mahdollisuus työnkuvien rakentamisesta. Yhdistymisestä hyötyvät myös opistojen yhteisten määräaikaisten tuntiopettajien suuri joukko (kahden työsopimuksen sijaan yksi työsopimus).

Asiakasnäkökulma: kurssitarjonta voi monipuolistua ja kuntalaisten palvelunkäyttöä helpottaa, kun koko alueella on yksi yhteinen ilmoittautumisjärjestelmä ja yhteiset toimintatavat. Yhteisen markkinoinnin kautta kuntalaiset näkevät koko laajan opetustarjonnan ja voivat vapaasti osallistua opetukseen koko toiminta-alueella.

Siilinjärvellä vakituisten opettajien työt ovat vähentyneet viime vuosina, mikä on seurausta Maaningan osaston poistumisesta, opiston tuntileikkauksista ja kysynnän muutoksista. Yhdistymisessä opettajien työssäkäyn-

tialue laajenee, jolloin heille on töitä paremmin tarjolla. Työn sisällön räätälöinti, kollegiaalisuus ja Kuopion laaja henkilöstökoulutus olisivat jatkossa myös siilinjärveläisopettajien hyödynnettävissä.

Kuopion kansalaisopiston päätoimisen henkilöstön näkemys yhdistymisasiaan

Oman työn ja koko opiston kannalta arvioidaan vaikutukset positiivisiksi, toki henkilöstö- ja taloushallinnon osalta myös työmäärää lisääväksi. Muutokseen suhtaudutaan positiivisena mahdollisuutena. Erityisesti nähdään tärkeänä järkevän alueellisen kokonaisuuden muodostumisen myös asiakasnäkökulmasta.

Aikataulu

Toimintojen yhdistyminen on mahdollista aikaisintaan vuoden 2022 alusta. Kuopion kaupungin koko yhdistyvän opiston uutena ylläpitäjänä tulee hakea Opetus- ja kulttuuriministeriöstä uutta ylläpitämislupaa. Tähän hakemukseen tarvitaan liitteiksi osapuolten (myös muiden sopimuskuntien) lainvoimaiset päätökset sekä keskinäiset sopimukset.

Ylläpitämisluvat tulevat voimaan aina kalenterivuoden alusta. Jos halutaan, että uuden luvan mukainen toiminta alkaa 1.1.2022, hakemukset tulee toimittaa ministeriön kirjaamoon viimeistään heinäkuussa 2021, jolloin lupahakemuksia koskevat päätökset ennätetään tehdä ministeriössä ennen lokakuussa alkavaa valtionosuuslaskentaa.

Mikäli molemmat kunnat näkevät esityksen kannatettavana olisi henkilöstöjohtamisen kannalta paras pyrkiä toimimaan niin, että ensimmäinen yhteinen lukuvuosi olisi 2022–2023. Tällöin opistot pystyvät yhdessä suunnittelemaan ensimmäisen yhteisen ohjelman keväällä 2022.

Yhdistymisen valmistelutyö alkaisi käytännössä jo syksyllä 2021 ja siirtymäaikaa olisi kevät 2022. Mikäli opistoista riippumattomista syistä aikataulu ei ole mahdollinen, yhdistyminen tapahtuisi silloin vuoden 2023 alusta.

Yhdistymisselvitystyöryhmän esitys on, että viranhaltijat tekevät molempien kuntien osalta esitykset kansalaisopistopalvelujen järjestämisestä yhtenä opistona 1.1.2022 alkaen. Ehdotetaan käyttöön otettavaksi Kuopion sopimuskuntamallia myös Siilinjärvelle.

Kansalaisopiston rehtori esittää, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta puoltaa Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistojen yhdistymistä 1.1.2022 alkaen. Mikäli sopimuskunnista riippumattomista syistä tämä ei ole mahdollista, yhdistyminen astuisi voimaan 1.1.2023.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyy Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistojen yhdistymisen 1.1.2022. Mikäli sopimuskunnista riippumattomista syistä johtuen yhdistyminen ei ole mahdollista 1.1.2022, yhdistyminen astuu voimaan 1.1.2023.

Liitteet

20 7837/2020-3 Vaikutusten arviointi

21 7837/2020-3 Kansalaisopistopalvelujen selvitys

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

21.04.2021

36 §

Valmistelija

Kirsti Turunen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 4701

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä kansalaisopiston rehtorin esityksen.

Päätös

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta merkitsee Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistojen yhdistymisen valmistelun etenemisen tässä vaiheessa tiedoksi. Valmistelu jatkuu, kun kansalaisopistojen yhdistymiseen liittyvä henkilöstön siirtymiseen liittyvä yhteistoimintamenettely on Kuopion kaupungin osalta hoidettu.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Hetti Rytsy poistui kokouksesta klo 16.54 asian esittelyn aikana.

